

Dictamen núm. 3/2005, relatiu al Projecte de decret regulador del procediment per a la liquidació de les cambres agràries locals i l'atribució del seu patrimoni

Dictamen núm. 3 /2005, sobre el Projecte de decret regulador del procediment per a la liquidació de les cambres agràries locals i l'atribució del seu patrimoni

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 26 de maig de 2005 té entrada en el registre del CES la sol·licitud de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relatiu al Projecte de decret regulador del procediment per a la liquidació de les cambres agràries locals. Juntament amb la norma esmentada i la corresponent sol·licitud, es trameten els documents següents:

- Memòria de la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (16/03/04)
- Proposta d'inici de tramitació del procediment d'elaboració del decret (17/03/04)
- Resolució d'inici del procediment (18/03/04)

- Tràmit d'audiència a les entitats següents:
  - Consell Insular de Menorca
  - Consell Insular d'Eivissa i Formentera
  - Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació o UCABAL
  - ASAJA-Balears
  - Unió de Pagesos de Mallorca o Unió de Pagesos de Menorca o AGRENA FAGME
  - AGRAME
  - Associació Intersectorial Agrari

- Resposta al tràmit d'audiència per part de les entitats següents:
  - Consell Insular de Menorca (escrit de 10/10/04)
  - Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació (escrit de la Intervenció General de 12/07/04)
  - Unió de Pagesos de Mallorca (escrit de 15/08/04)
  - Unió de Pagesos de Menorca (escrit de 17/09/04)

- Informe del Departament Jurídic Administratiu de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (12/11/04)
- Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (17/11/04)
- Antecedents normatius del Projecte de decret:
- Llei 23/1986, de 24 de desembre, de bases del règim jurídic de les cambres agràries i les lleis que la modifiquen (Llei 23/1991, de 15 d'octubre, Llei 37/1994, de 28 de desembre)

- Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives
- Ofici de tramesa de l'expedient al Consell Consultiu (29/11/04)
- Dictamen del Consell Consultiu sobre el Projecte de decret (29/11/04)

Segon. El mateix dia en què es registra l'entrada de la sol·licitud, s'anuncia als consellers del CES i a altres membres d'organitzacions no representades en el CES, donant als darrers un termini de set dies per fer arribar al CES eventuais observacions. Respon a la tramesa el representant de "La Caixa".

Tercer. La Secretaria General del CES consulta, el mateix dia d'entrada de la sol·licitud, a la Comissió Permanent sobre la comissió de treball adient per elaborar una proposta de dictamen, en compliment de l'article 36.1 del Reglament d'organització i funcionament del CES. La comissió de treball designada és la d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient.

Quart. La comissió de treball esmentada aprova una proposta de dictamen en la sessió que té lloc el dia 7 de juny de 2005. Aquesta proposta és, finalment, aprovada pel Ple en la sessió de dia 29 de juny de 2005.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret es basa en la competència exclusiva, atorgada a la Comunitat Autònoma en virtut de l'article 10.10 de l'Estatut d'Autonomia, en matèria "d'agricultura i ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia", com també en l'article 11. 15 de l'Estatut, que reconeix la competència per al "desenvolupament legislatiu i execució en matèria de

corporacions de dret públic representatives d'interessos econòmics i professionals".

D'altra banda, el Projecte de decret es fonamenta en l'article 7 de la Llei 23/1986, de 24 de desembre, de bases del regim jurídic de les cambres agràries, que disposa que les comunitats autònomes amb competència en matèria de cambres agràries podran regular la creació, fusió i extinció d'aquestes cambres de distint àmbit territorial, respectant en qualsevol cas les disposicions de la Llei 23/1986 i l'àmbit de competències dels ens locals.

Finalment, el Projecte de decret troba fonament en l'article 26 de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributaries i administratives, pel qual es dissolen les cambres agràries locals en l'àmbit territorial de les Illes Balears i s'habilita al Govern perquè reguli el procediment de liquidació del seu patrimoni.

Pel que fa al contingut concret del Projecte de decret sobre el qual es dictamina, està format per un preàmbul, 9 articles, una disposició addicional única i dues disposicions finals:

- El preàmbul fa referència al marc normatiu i la justificació de la creació del decret, en el sentit que s'ha esmentat en el primer paràgraf d'aquest apartat del dictamen.
- L'article 1 estableix l'objecte de la norma, que és la regulació, d'acord amb el que estableix l'article 26 de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, el procediment de liquidació del patrimoni de cambres agràries locals ubicades a les Illes Balears.
- L'article 2 regula la composició de la Comissió Liquidadora, que és l'encarregada de validar l'inventari i el balanç de les cambres agràries

locals extingides, confeccionat per auditors inscrits en el corresponent registre oficial, contractats amb aquest objecte per la comunitat autònoma. La Comissió Liquidadora estarà formada per:

- el secretari general de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, qui la presideix
  - el director general d'Agricultura
  - el director general de Desenvolupament Rural
  - un representant de cadascuna de les organitzacions professionals agràries de nivell nacional implantades a les Illes Balears, designats per i entre elles
  - un representant de la Unió de Cooperatives de les Illes Balears
- L'article 3 tracta la constitució de la Comissió Liquidadora, que s'ha de produir en el termini d'un mes a partir de l'entrada en vigor del decret. S'ha de tenir en compte que l'article 26 de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, disposa que fins a l'aprovació del decret de liquidació, la Cambra Agrària Interinsular assumirà provisionalment els drets i obligacions de les entitats dissoltes.
- L'article 4 estableix el funcionament de la Comissió Liquidadora, disposant que el seu president és qui ha de representar-la legalment, acordar-ne la convocatòria, presidir-ne les reunions, fer complir els acords i realitzar les gestions necessàries perquè es compleixin els seus fins. D'altra banda, l'article remet, en tot el no previst en el decret, al capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de regim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú, capítol que regula els òrgans col·legiats.

- L'article 5 regula les funcions de la Comissió Liquidadora, que són, fonamentalment, la validació d'un informe detallat sobre la situació administrativa, pressupostària i patrimonial de totes les cambres extingides i l'execució dels actes d'administració que siguin necessaris per efectuar la liquidació de béns, drets i obligacions.

- Els articles 6, 7 i 8 estableixen el procediment de liquidació:

D'una banda, l'article 6 disposa que l'informe validat per la Comissió Liquidadora s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i en les seus de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, de les àrees d'agricultura dels consells insulars amb competències en matèria d'agricultura, dels ajuntaments dels municipis on s'ubicaven les cambres extingides (o, en el seu cas, la seu d'aquestes cambres) i a la seu de la Cambra Agrària Interinsular de les Illes Balears. Una vegada publicat l'informe, s'estableix un període d'al·legacions de 20 dies hàbils a partir del dia següent al de la publicació en el BOIB.

D'altra banda, l'article 7 estableix que quan finalitzi el termini d'al·legacions la Comissió Liquidadora emetrà, en el termini d'un mes, un informe sobre aquestes, elaborarà l'inventari i el balanç final i ho remetrà a la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Aquest òrgan dictarà una resolució, en el termini d'un mes a partir de la recepció dels documents, aprovant la liquidació de les cambres extingides, la qual compren els seus béns, drets i obligacions. La resolució s'ha de notificar personalment als interessats i en publicarà d'acord amb l'article 59.5 a) de la Llei 30/1002. Contra la resolució es podrà interposar recurs potestatiu de reposició o recurs contenciós administratiu.

I, finalment, l'article 8 estableix que una vegada s'hagi determinat el patrimoni de les cambres extingides, "la consellera d'Agricultura i Pesca proposarà al conseller d'Economia, Hisenda i Innovació l'atribució del patrimoni a la comunitat autònoma de les Illes Balears i l'adscripció dels béns i obligacions pendents de liquidar a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, que garantirà la seva aplicació, o el producte d'aquests a finalitats i serveis d'interès general agrari". Per fer l'atribució del patrimoni de les cambres és necessària la consulta prèvia als consells insulars amb competències en matèria d'agricultura, a les organitzacions professionals agràries de nivell nacional implantades a les Illes Balears i a la Unió de Cooperatives Agràries de les Illes Balears. La comunitat autònoma inclourà el patrimoni de les cambres extingides al seu inventari i, a través de la Direcció General de Patrimoni, procedirà a la inscripció al Registre de la Propietat dels béns immobles que se li atribueixin, "amb expressa constància de la seva destinació a finalitats i serveis d'interès general agrari".

- L'article 9 estableix la dissolució de la Comissió Liquidadora, una vegada acabat el procés de liquidació i "efectuades l'adscripció i l'atribució del patrimoni de les cambres agràries locals a la comunitat autònoma".
- La disposició addicional única preveu la subrogació de la comunitat autònoma en els contractes laborals que les cambres agràries tinguin subscrits.
- La disposició final primera habilita els consellers d'Economia, Hisenda i Innovació i d'Agricultura i Pesca perquè dictin les disposicions de

desenvolupament i execució del decret. I la disposició final segona preveu l'entrada en vigor de la norma "l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears".

III. Observacions generals

Aquest CES considera que l'extinció de les cambres agràries no constitueix l'objecte del Projecte de decret, sinó més aviat un fet previ que té com a conseqüència l'elaboració de la norma que reguli la seva liquidació. En aquest cas, l'extinció de les cambres es produeix mitjançant la Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives, aprovada pel Parlament autonòmic, sobre la qual aquest CES no va tenir ocasió d'emetre opinió. I, d'altra banda, la facultat de la comunitat autònoma es basa en la competència atorgada per l'Estatut d'Autonomia.

Pel que fa al pronunciament del CES sobre la Llei 10/2003, de 22 de desembre, hem de recordar que aquesta institució s'ha manifestat en diverses ocasions sobre la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen en relació amb els avantprojectes de llei "d'acompanyament" als pressuposts generals. En aquest sentit, ha instat al Govern perquè compleixi estrictament la legislació vigent, reclamant per a aquesta institució el degut respecte que, com a òrgan consultiu i de participació, li atorga la Llei i l'Estatut d'autonomia¹. D'altra banda, ha manifestat que el text d'avantprojecte de "lleis d'acompanyament" dels pressuposts ha de ser objecte de consulta preceptiva al CES ja que conté matèries econòmiques, socials, laborals o ocupacionals² i perquè la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del CES, exclou de consulta preceptiva a la llei de pressuposts generals –article 2, núm. 1,

---

¹ Acord del Ple de 17 de desembre de 2003

lletra a, primer incís—, però no diu res en relació amb les lleis de mesures que acompanyen als pressuposts. No obstant això, des de la constitució del CES de les Illes Balears i del seu inici efectiu d'activitat consultiva a l'any 2001, mai no s'ha sol·licitat dictamen preceptiu sobre cap dels avantprojectes de llei de “mesures tributàries i administratives” per part de la conselleria competent en la matèria. S'ha al·legat per justificar l'incompliment —de l'obligació de sol·licitar dictamen— que l'accidentada i sempre apressada tramitació d'aquest tipus especial de llei, en la qual concorren els anhels normatius de les diverses conselleries del Govern, fa impossible un desitjable nivell de coordinació en el procediment normatiu i, per tant, la fixació “normalitzada” d'un text que pugui ser consultat en temps i forma.

Tornant a la qüestió central d'aquest dictamen, entenem que les valoracions del CES en aquest dictamen no s'han de referir al fet de l'extinció de les cambres agràries, sinó al procediment de liquidació establert en el Projecte de decret, el qual no té, des del punt de vista econòmic i social, cap impacte rellevant, ja que simplement estableix la manera en que s'ha de dur a terme el mandat que conté la Llei 10/20003, de 22 de desembre.

No obstant, creim que és il·lustratiu esmentar la controvèrsia suscitada en les diverses organitzacions sectorials i en el Parlament amb motiu del Projecte de llei (presentat al Congrés l'11 de febrer de 2005 i actualment en procés de debat al Senat), pel qual es deroga la Llei estatal 23/1986, de bases del regim jurídic de les cambres agràries. En l'informe de la ponència corresponent del Congrés es justifica la derogació sobre la base, fonamentalment, de dos arguments:

- En primer lloc, s'afirma que la Llei 23/1986 estableix, com a una de les funcions pròpies de les cambres agràries, l'actuació com a òrgans

---

² Acord del Ple de 14 d'octubre de 2004

consultius de les Administracions Públiques, l'administració dels recursos i el patrimoni propis i les que li encomani l'Administració. D'altra banda, prohibeix que les cambres assumeixin funcions de representació, reivindicació, negociació en defensa d'interessos professionals i socioeconòmics dels agricultors i ramaders, qüestions que corresponen a les organitzacions professionals constituïdes lliurement. En conseqüència, l'informe de la ponència considera que aquest fet, unit a la poca virtualitat pràctica de les funcions que enumera la Llei, ha determinat el paper poc rellevant de les cambres agràries, amb una excepció, en què el paper de les cambres agràries resulta important: les eleccions dels membres de les de les cambres agràries són l'instrument per mesurar la representativitat de les organitzacions professionals. No obstant, es considera que el manteniment de les cambres agràries no està prou justificat, tenint en compte que les eleccions esmentades no tenen lloc de manera homogènia ni en tot el territori de l'Estat, amb la qual cosa el sistema per mesurar la representativitat i, en general, el d'articulació dels interessos del sector, es poden millorar.

- En segon lloc, la regulació de la Llei 23/1986 dificulta la capacitat de les comunitats autònomes per regular les cambres agràries en la forma en que s'adeqüin millor i puguin servir als interessos del sector agrari en els seus respectius territoris. D'aquesta manera, l'exigència (article 6 de la Llei) de què a cada província existeixi una cambra agrària en aquest àmbit territorial es considera una opció, tot i que legítima des del punt de vista constitucional, innecessària. Per aquest motiu, les comunitats autònomes han sol·licitat l'eliminació de les bases estatals, per poder així adoptar les necessitats que es considerin més convenientes.

D'aquesta manera, amb la Llei que derogarà la Llei 23/1986, les organitzacions professionals agràries (OPAS) assumiran les funcions de representativitat institucional, reivindicació i negociació en defensa dels

interessos professionals i socioeconòmics dels agricultors i ramaders. Cal esmentar, en aquest sentit, que es consideraran més representatives, en l'àmbit de l'Administració de l'Estat, les OPAS que hagin obtingut, en aquest àmbit, al menys el 10% dels vots vàlids en els corresponents processos electorals.

IV. Observacions particulars

I. Pel que fa als aspectes formals de l'expedient tramés, aquest CES fa una valoració positiva de la tramitació seguida per la Conselleria d'Agricultura i Pesca per sol·licitar aquest dictamen, que ha complert correctament les exigències de la Llei reguladora del CES (Llei 10/2000, de 30 de novembre) i del seu reglament d'organització i funcionament (aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre), especialment pel que fa a la disposició addicional primera d'aquesta darrera norma, dedicada a les "formalitats de les sol·licituds".

II. D'altra banda, s'ha comprovat que el Projecte de decret ha complert amb els requisits de procediment que estableix la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern, la qual cosa es valora igualment de manera positiva, especialment pel que fa als tràmits d'audiència i participació i el d'informació pública prevists en els articles 43 i 44 de la Llei esmentada. En aquest sentit, recordem el que afirmàvem en el dictamen 6/2002, relatiu al Projecte de decret sobre programació de l'edificació, *"aquests tràmits no condicionen ni substitueixen els corresponents als informes i dictàmens que s'han d'elaborar(...)* i, igualment, *la conselleria autora del projecte (...) no es pot plantejar que, amb la seva sol·licitud de dictamen a una institució de*

naturalesa consultiva com és el CES ja sigui innecessari fer la informació prèvia o la consulta sectorial".

III. Pel que fa al procediment de liquidació, consideram que és conforme a la normativa sobre procediment administratiu i, per tant, no feim cap altra observació.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions i conclusions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret regulador del procediment per a la liquidació de les cambres agràries locals i l'atribució del seu patrimoni.

El secretari general

Pere Aguiló Crespí

Palma, 29 de juny de 2005

Vist i plau

El president

Francesc Obrador Moratinos